

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ**

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції
«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ ТА ТЕХНОГЕННОЇ
БЕЗПЕКИ»**

Харків 2015

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Забезпечення пожежної та техногенної безпеки.– Х.: НУЦЗУ, 2015. – 210 с.

Редакційна колегія:

Голова

*Садковий
Володимир Петрович*

Ректор Національного університету цивільного захисту України, генерал-лейтенант служби цивільного захисту, доктор наук з державного управління, професор

Заступники

*Андронов
Володимир
Анатолійович*

Проректор Національного університету цивільного захисту України з наукової роботи, полковник служби цивільного захисту, доктор технічних наук, професор

*Удянський
Микола
Миколайович*

Начальник факультету пожежної безпеки Національного університету цивільного захисту України, полковник служби цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент

Секретар

*Чуб
Ігор
Андрійович*

Начальник кафедри пожежної профілактики в населених пунктах Національного університету цивільного захисту України, полковник служби цивільного захисту, доктор технічних наук, професор

Технічний секретар

*Рудаков
Сергій
Валерійович*

Доцент кафедри пожежної профілактики в населених пунктах Національного університету цивільного захисту України, полковник служби цивільного захисту

Укладачі не несуть відповідальності за зміст опублікованих матеріалів

Розгніято на засіданні Вченої ради факультету пожежної безпеки
(Протокол №1 від 21.09.2015 р.)

Оцінка нормативно-правового забезпечення дитячого травматизму внаслідок пожеж за методикою TACTICS	79
<i>Іщук В.М., Муха О.В.</i>	
Аналіз та прогноз очікуваного числа виникнення нещасних випадків в підрозділах ДСНС	Error! Bookmark not defined.
<i>Ковалев П.А., Ревенко Р.Г.</i>	
Дослідження лужного сорбенту, який використовується в регенеративних дихальних апаратах.....	84
<i>Ковалевська Т.М.</i>	
Загальна характеристика методів правового виховання.....	85
<i>Єременко В.П.</i>	
Пожежна безпека у житловому секторі.....	88
<i>Кузик А.Д., Товарянський В. І.</i>	
Залежність температури зайнання від часу зайнання хвої молодих соснових насаджень	90
<i>Корнієнко О.В., Копильний М.І., Гудович О.Д.</i>	
Результати досліджень з визначення строку придатності деяких вогнезахисних речовин для деревини.....	92
<i>Курская Т.Н.</i>	
Повышение точности температурного контроля теплоносителя на АЭС.....	95
<i>Луценко Ю.В., Яровий Є.А., Федоров М.С.</i>	
Аналіз небезпеки пожеж в житловому секторі.....	97
<i>Мелещенко Р.Г., Ситников В.В.</i>	
Имитационная модель создания противопожарного барьера .... Error! Bookmark not defined.	
<i>Молодика Є.А., Куріленко М.А.</i>	
Дослідження обвалів, зсувів, повенів, як надзвичайних ситуацій природного характеру	Error! Bookmark not defined.
<i>Ігнатьев А.М., Игнатьев С.А.</i>	
Интеграция базовых движений корпуса школы Чои в специальную подготовку спасателя.....	103
<i>Миргород О.В., Корогодська О.В.</i>	
Нові склади бетонів для оптимізації вогнетривких та фізико-механічних властивостей будівельних конструкцій після впливу пожеж	Error! Bookmark not defined.
<i>Морщ Е.В., Линчевский Е.А.</i>	
Актуальность учета воздействия аэрозольных продуктов горения на окружающую среду при размещении пожароопасных объектов	Error! Bookmark not defined.
<i>Олійник О.Л.</i>	
Рятувальні вежі висотних будівель .... Error! Bookmark not defined.	
<i>Одинець А.В., Матвійчук Д.Я.</i>	

2. Игнатьев А.М. Тушение горящего человека с применением спасателем техники базовых движений корпуса. / Пожежна безпека – 2011: Матеріали X Міжнародної НПК, 17-18 листопада 2011р. – Харків: НУЦЗУ, 2011. – С. 173-174.

УДК 614.8 - 666.943

*O.В. Миргород, доцент, к.т.н., с.н.с., доцент
Національний університет цивільного захисту України,
A.М. Корогодська, к.т.н., докторант
Національний технічний університет «Харківський
політехнічний інститут»*

**НОВІ СКЛАДИ БЕТОНІВ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ
ВОГНЕТРИВКИХ ТА ФІЗИКО-МЕХАНІЧНИХ
ВЛАСТИВОСТЕЙ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ ПІСЛЯ
ВПЛИВУ ПОЖЕЖІ**

Бетонні та залізобетонні конструкції під час пожежі піддаються високотемпературному нагріву різної інтенсивності та тривалості, в результаті чого знижується їх несуча здатність [1]. Поведінка залізобетону як композиційного матеріалу насамперед визначається поведінкою бетону, оскільки саме в ньому при нагріві протікають складні теплофізичні та механічні процеси [1-2].

Обстеження будівель і споруд, що постраждали від пожежі, підтверджує економічну доцільність експлуатації конструкцій після відбудови [2-4]. При цьому враховують зміни експлуатаційних характеристик конструкцій, кількісна оцінка яких потребує знань про зміну фізико-механічних властивостей бетону і арматури, особливостях їх сумісної роботи в умовах високотемпературного нагріву. Сумісна робота бетону і сталевої арматури в залізобетонних конструкціях визначається появою сил зчеплення, що забезпечують деформаційні, фізико-механічні і реологічні властивості матеріалів в залізобетонних елементах під навантаженням.

Найбільш розповсюдженими вогнетривкими матеріалами є глиноземистий та високоглиноземистий цементи, які, однак, не

відповідають високим потребам, що висуваються до матеріалів за вогнетривкістю [5].

Оцінка міцності і деформативності зщеплення арматури з бетоном і їх вплив на граничні стани конструкцій в умовах нагріву, включаючи пряму вогневу дію, визначає можливість подальшої експлуатації залізобетонних конструкцій після пожежі.

Метою даної роботи є розробка нових складів бетонів з використанням цементів на основі алюмінатів барію та магнезіальної шпінелі, що відрізняються високою міцністю, вогнетривкістю та корозійною стійкістю. В якості вихідних сировинних матеріалів для отримання шпінельвмісного цементу використовувались вугекислий барій технічний, глинозем марки Г00 та природний магнезит.

За результатами фізико-механічних випробувань отриманого цементу встановлено, що він має наступні властивості: водоцементне співвідношення 0,16; терміни тужавіння: початок 3 години 25 хвилин; кінець 6 годин 20 хвилин; межа міцності при стиску у віці 1 доби - 14 МПа, 3 доби - 47 МПа, 7 діб - 62 МПа, 28 діб - 68 МПа.

За результатами розрахунку температура плавлення обраного складу дорівнює 1850 °С. Визначена за методом падіння конусу вогнетривкість визначається температурою 2040 °С. Отриманий цемент є високоміцним, швидкотужавіючим, швидкотверднуучим в'яжучим повітряного твердиння і може бути використаний для розробки вогнетривкого бетону.

У якості заповнювача для вогнетривких бетонів може бути використаний широкий спектр матеріалів, нами було обрано електроплавлений корунд через матричну спорідненість до складу цементу.

Для отримання бетону зразки готовили методом напівсухого пресування із бетонної суміші з вологістю 7 %. Пресовий тиск складав 100 МПа. Співвідношення цемент : заповнювач обране 1 : 3.

Основні фізико-механічні властивості отриманого бетону наступні: пористість – 11,4 %, межа міцності при стиску у віці 1 доби - 9 МПа, 3 доби – 40,2 МПа, 7 діб – 52,4 МПа, 28 діб – 56,5 МПа.

Аналіз отриманих результатів дозволив встановити, що отриманий бетон є високоміцним, щільним матеріалом, придатним для реконструкції будівель та створення монолітних конструкцій.

Встановлено, що найбільший ступінь розміщення спостерігається до 800 °С, що відповідає видаленню водогідратованого цементу. Понад 1000 °С починається спікання матеріалу з отриманням щільної керамічної структури.

Встановлена можливість підвищення вогнетривких та фізико-механічних властивостей бетонних та залізобетонних конструкцій за

рахунок введення алюмінатів барію та магнезіальної шпінелі, що є придатними для використання в якості додатків або реставрації бетонних і залізобетонних конструкцій після пожежі, що допоможе знизити на 10 % прогорання під час високотемпературних впливів і, як наслідок, – виникнення пожежної ситуації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Некрасов К.Д. Рекомендации по защите бетонных и железобетонных конструкций от хрупкого разрушения при пожаре. / К.Д. Некрасов, В.В. Жуков, В. Ф. Гуляева – М.: Стройиздат, 2003. – 21 с. – (Труды / Стройиздат, вып. 1).
2. ДБН В.1.1 – 7 – 2002. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – К.: Держбуд України [Затверджені наказом Держбуду України від 03.12. 2002 року № 88 та введені в дію з 01.05.2003 року, на заміну СНиП 2.01.02-85*] – Державні будівельні норми України. – К.: 2003. – 45 с.
3. Рекомендации по расчету пределов огнестойкости бетонных и железобетонных конструкций. – М.: Стройиздат, 1998.
4. Методические рекомендации по классификации дефектов и повреждений в несущих железобетонных конструкциях промышленных зданий. - Промстрой – НИИпрект, НИИЖБ. – М.: Стройиздат, 1999.
5. Мельник М.Т. Огнеупорные цементы / Мельник М.Т., Илюха Н.Г., Шаповалова Н.Н. – К.: Выща школа, 1984. – 121 с.

УДК 504.05:614.841

Морщ Е.В., к.т.н., Линчевский Е.А., к.т.н., ГСЧС Украины

АКТУАЛЬНОСТЬ УЧЕТА ВОЗДЕЙСТВИЯ АЭРОЗОЛЬНЫХ ПРОДУКТОВ ГОРЕНИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ ПРИ РАЗМЕЩЕНИИ ПОЖАРООПАСНЫХ ОБЪЕКТОВ

Негативное воздействие аэрозольных продуктов горения, которое ощутили на себе жители близ расположенных населенных пунктов, в результате масштабного пожара, который произошел 8 июня 2015 года на нефтебазе в Васильковском районе Киевской области, в очередной раз показало необходимость определения критических характеристик зон такого воздействия на стадии проектирования пожароопасных объектов [1].

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ
ТА ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ**

Підп. до друк 08.10.14 Формат 60x84 1/16
Папір 80г/м² Друк ризограф Умовн.-друк. арк.14,3
Тираж прим. Вид. № 121/14. Зам. № 712/14.
Сектор редакційно-видавничої діяльності
Національного університету цивільного захисту України
61023 м. Харків, вул. Чернишевська, 94.